

Masos centenaris a Torroella

Estrenen el documental dedicat a l'últim estadi de la colonització agrària del Baix Ter, promoguda pel marquès de Robert el 1912

L'historiador Jordi Bellapart hi recull testimonis de descendents dels masovers

El Mas Noguers, a les primeres dècades del segle XX
Foto: CDD DEL MONTGRÍ.

Enguany es commemora un segle de la construcció dels darrers masos del Baix Ter, empresa pel marquès de Robert el 1912. Per divulgar la transformació agrícola del marge esquerre del riu abans de la desembocadura, l'Associació de Masos de Torroella i l'Estartit i el Museu de la Mediterrània han promogut un seguit d'activitats al voltant de la Fira de Sant Andreu, que aquest any se celebrarà el cap de setmana de l'1 i el 2 de desembre.

El tret de sortida el va donar ahir al cinema Montgrí de Torroella l'estrena del documental en què l'historiador Jordi Bellapart ha resumit el procés, titulat Els masos d'en Robert. Autor d'altres audiovisuals com ara Els caus del Montgrí i Masos i masovers,

Bellapart hi ha recollit les vivències i records dels descendents d'aquells primers masovers que van poblar els vuit masos a partir de la segona dècada del segle XX. A més del pòsit històric, ha aprofundit en la vessant etnològica de la manera de viure i treballar la terra. Totes les entrevistes enriquiran els fons del Centre de Documentació del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter.

L'historiador explica que els cinc masos vells, propietat del marquès, abastaven porcions de terra “massa extenses, de més de 200 vessanes de superfície” –unes 46 hectàrees–. Els masovers no podien treure profit de les zones molles i closes fàcilment inundables, que mai s'havien conreat, de manera que Robert va decidir reparcel·lar l'àmbit i construir els masos nous, de manera que a cadascun li corresponguessin unes 50 vessanes.

De mica en mica, els pagesos van anar conquerint amb conreus les terres ermes, en un procés que va quedar estroncat per la proclamació de la República, el 1931, quan el marquès va intentar vendre's les propietats –amb escàs èxit– abans que passessin a mans dels masovers, i la posterior Guerra Civil.

Bellapart destaca que, tot i les vicissituds, avui “cap dels masos és abandonat” i també descriu la transició dels edificis cap a l'ús de segona residència. Les terres, però, continuen donant fruits any rere any, “totes venudes o arrendades”. Un patrimoni poc conegut. L'historiador diu que de moment la recerca sobre els masos no anirà més enllà, però que l'ha disfrutat: “M'agrada explicar les petites històries, aquelles que no trobes als llibres”, comenta.

Per la seva banda, el director del Museu de la Mediterrània de Torroella, Toni Roviras, espera que el treball contribueixi a “valorar un patrimoni històric i agrícola” sovint allunyat i desconegut per a la major part de la població.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 04-11-2012 Pàgina 8

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/590252-masos-centenaris-a-torroella.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss